

प्रति,
विभागीय सचिव,
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
सर्व विभागीय मंडळ

विषय:- माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षेसाठी आरोग्य व शारीरिक शिक्षण, स्व-विकास व कलारसास्वाद, संरक्षणशास्त्र/स्काऊट-गाईड/नागरी संरक्षण व बाहतूक सुरक्षा/एन.सी.सी. या विषयांच्या मान्यतेबाबत.

संदर्भ:- १. जा.क्र.मराईसंप्र/अविवि/इ.१०वी विषय योजना व मूल्यमापन/२०१८-१९/२७३३ दि. १४/०६/२०१८
२. कोल्हापूर विभागीय मंडळाचे क्र.कोविम/डीपी/मान्यता/८५४ दि. ०७/०७/२०१८ रोजीचे पत्र.

उपरोक्त विषयाचे संदर्भिय पत्रास अनुसरून आपणास कळविण्यात येते की, आरोग्य व शारीरिक शिक्षण, स्व-विकास व कलारसास्वाद, संरक्षणशास्त्र/स्काऊट-गाईड/नागरी संरक्षण व बाहतूक सुरक्षा/एन.सी.सी. या विषयांस प्रचलित व पद्धतीनुसारच मान्यता देण्यात याची किंवा कसे? याबाबत कोल्हापूर व अन्य विभागीय मंडळांनी मार्गदर्शन भागविले आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून इ.१०वी साठी पुनर्रचित अभ्यासक्रम व नवीन पाठ्यपुस्तके याबाबत महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे व महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, (बालभारती) पुणे यांचेमार्फत कार्यवाही झाली आहे. त्या अनुषंगाने शालेय प्रमाणपत्र व श्रेणी विषयांची पुनर्रचना करून विषयात खालीलप्रमाणे बदल करण्यात आलेले आहेत.

अ) शालेय श्रेणी अनिवार्य विषयांमध्ये आरोग्य व शारीरिक शिक्षण, स्व-विकास व कलारसास्वाद या विषयांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

ब) शालेय श्रेणी वैकल्पिक विषयांमध्ये संरक्षणशास्त्र/स्काऊट गाईड/ नागरी संरक्षण व बाहतूक सुरक्षा/ एन.सी.सी. या विषयांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

उपरोक्त विषयांना मंडळाची विषय मान्यता दियावी किंवा कसे, याबाबत विभागीय मंडळामध्ये संभ्रम असल्याचे दिसून येते. सबूत याबाबत स्पष्ट करण्यात येते की, सदर विषयांच्या मान्यतेबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात याची.

१. आरोग्य व शारीरिक शिक्षण तसेच स्व-विकास व कलारसास्वाद हे दोन श्रेणी विषय अनिवार्य असल्यामुळे दिसून येते. सदर विषयांना मंडळाची स्वतंत्र विषय मान्यता देण्याची आवश्यकता नाही वा त्यासाठी शुल्क आकारण्यात येऊ नये.

२. श्रेणी विषयात वैकल्पिक विषय म्हणून संरक्षणशास्त्र/ स्काऊट गाईड/ नागरी संरक्षण व बाहतूक सुरक्षा/एन.सी.सी. या वैकल्पिक विषयांपैकी यापूर्वी मान्यता नसलेले विषय शाळा सन २०१८-१९ या वर्षाने वा त्यापूढे नव्याने चाल करण्यात असतील तर त्यांच्या मान्यानुसार प्रकल्पित पद्धतीप्रमाणे मंडळाची विषय मान्यता देण्यात याची व त्यासाठी विहीत शुल्क आकारण्यात याची.

वरीलप्रमाणे शालेय श्रेणी विषय मान्यतेबाबत कार्यवाही करायी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल राज्यमंडळास सादर करण्यात याचा.

प्र. सचिव,
राज्यमंडळ, पुणे ०४

पत्र क्रमांक : नाविम/प.मा/मान्यता/ २६६३
नागपूर, दिनांक : १७.०७.२०१८

१४

प्रति,

मुख्याध्यापक,
सर्व मान्यताप्राप्त माध्यमिक शाळा,
नागपूर विभाग, नागपूर

आपणास कळविण्यात येते की, उपरोक्त पत्रानुसार विषय मान्यतेची कार्यवाही करण्यात याची.

(रविकांत देशपांडे)
विभागीय सचिव,
नागपूर विभागीय मंडळ नागपूर